

Het stralen en conserveren van twee gietijzeren vuurtorens is voor SealteQ Noord een primeur

De vuurtoren in Scheveningen moest volledig worden ingepakt

FOTO'S: ALEX J. DE HAAN

Opknappbeurt vuurtorens kent hobbels, maar is een mooie referentie voor **SealteQ Noord**

In één klap specialist

SCHÉVENINGEN / VLIELAND ■ **Het opknappen van een vuurtoren is een niet-alledaagse uitdaging. Met de ervaring van het onderhoud aan de lichtbakens van Scheveningen en Vlieland kan SealteQ Noord uit Stadskanaal zich nu onderscheiden. Ook omdat het bedrijf zich met verwijderen van chroom-6-houdende verflagen als specialist heeft verheven. 'Het vergt wat van de organisatie, maar het zijn prachtige referentieprojecten.'**

Grote staalconstructies als bruggen en sluisdeuren behoren tot het vaste werkgebied van SealteQ. De onderneming is een multidisciplinaire speler voor onderhoud- en nieuwbouwvraagstukken op het gebied van beton, staal en metselwerk. Het stralen en conserveren van twee gietijzeren vuurtorens is voor het bedrijf een primeur. 'Als objecten zijn het bezienswaardigheden en bovendien monumentaal. Dat maakt de klus mooi, maar ook meteen lastiger. Je hebt te maken met

'Door chroom-6 begin je weer opnieuw'

meer publiciteit, omwonenden die er wat van vinden en bijvoorbeeld meerdere antennes die gedurende de klus in bedrijf moeten blijven', legt projectleider Marcel Vrijs van SealteQ uit.

Het bedrijf uit Stadskanaal, specialist in conserveren op locatie, kreeg het onderhoud aan de vuurtorens van Scheveningen en Vlieland nadat het via een onderhandse aanbesteding als economisch voordeligst uit de bus kwam. De opdracht omvat het stralen en conserveren van twee objecten, die qua grootte van klus vergelijkbaar zijn. De rode twaalfzijdige gietijzeren vuurtoren

in Scheveningen is dertig meter hoog. De vuurtoren van Vlieland staat weliswaar op een duin en is zeventien meter hoog, maar door de aanwezigheid van een staalconstructie onder het wachtershuisje minstens zo bewerkelijk.

De nautische lichtbakens stonden nog maar net in de steigers toen de opdracht een andere wending kreeg. 'Bij het materiaalonderzoek in Scheveningen bleek dat in het verleden een chroom-6-houdende verf was gebruikt. Bij traditioneel stralen was op dat moment nog onvoldoende duidelijk wat de blootstelling was.' Er volgden brainstormsessies tussen het schildersbedrijf en Rijkswaterstaat over de te kiezen methodiek met minder stofvorming. 'Overleg is ontzettend belangrijk.'

Besloten is om de verflagen door middel van inductie te verwijderen. 'Deze methode lijkt op behangstomen. De verflaag laat los en kun je er zo af steken. Door het afstropen blijft het een vaste vorm.' Voor SealteQ is het verwijderen van verflagen door inductie geen onbekende werkwijze. In het verleden zijn de verflagen van de sluisdeuren in de Afsluitdijk ook met inductie verwijderd. 'De lagen bleken te dik om te stralen.' Ongeveer 95 procent van de verflagen op de vuurtorens kon met inductie worden verwijderd. 'De

achterkant en hoekjes door middel van de beproefde methode sponstralen. Bij alle werkzaamheden hebben we uiteraard de benodigde veiligheidsmaatregelen in acht genomen.'

De ontdekking van chroom-6 had behoorlijk veel impact op de klussen. Het werk moest enige tijd worden stilgelegd. 'Met Rijkswaterstaat hebben we steeds goed contact gehad. En uiteraard hebben we ondertussen niet stilgezeten en hebben we bijvoorbeeld het herstel van het huisje bij de toren op Vlieland opgepakt. Het kost echter tijd om met een voorstel voor een zorgvuldige behandeling van chroom-6 te komen. Daarnaast heeft stralen natuurlijk een ander rendement dan inductie en verandert ook de aanneemsom. Eigenlijk begin je opnieuw.'

De opdracht voor het onderhoud aan de vuurtorens van Scheveningen en Vlieland zijn in grote mate vergelijkbaar. 'De afgelopen honderd jaar zijn de torens vooral overschilderd, misschien wel tien of vijftien keer.' SealteQ moest plaatselijk een dikke laag van 1800 µm (micron) verwijderen. 'Een voorbehandeling heeft nooit plaatsgevonden. Met het werk wat nu hebben uitgevoerd gaan we wel terug naar de basis.' Onder de dikke laag zat een poreuze gietijzeren ondergrond. De platen vertoonden veel gaten. 'Dat zorgt voor het nodige meerwerk aan plamuren. Het was geen mooie egale ondergrond.'

Op beide vuurtorens is uiteindelijk een vierlaags systeem van PPG aangebracht. 'Het advies en de technische ondersteuning staan bij PPG op een hoog niveau. We kiezen voor grote objecten altijd voor internationaal gerenommeerde merken. Die hebben de referentiekaders goed voor elkaar.'

Ondanks dat de klussen veel

op elkaar lijken, hebben ze beide hun uitdagingen. Voor Vlieland behoorde ook het herstel van het wachtershuisje tot de opdracht. 'We hebben meteen contact gezocht met een plaatselijke aannemer. Op een eiland is bereikbaarheid natuurlijk een behoorlijke factor. Het lokale bouwbedrijf heeft al het benodigde materiaal, dus dat scheelt ten opzichte van het alternatief, aanvoer met de veerboot, enorm. De werknemers gingen van maandag tot en met donderdag in de kost.' SealteQ werkte bij beide klussen in ploegen van vier man.

Voor Scheveningen speelde de omgeving in grote mate een rol. 'Met stralen maak je gewoon veel lawaai. Dat is erg vervelend voor de omwonenden, die pal tegen vuurtoren wonen. Bewust hebben we een communicatief vaardige voorman op de klus gezet, die de belangen zo goed mogelijk behartigt. Als je begrip kunt kweken, dan is men een stuk positiever. Zij snappen ook wel dat onderhoud nodig is.' Het kleine

erf zorgde voor nog een extra uitdaging qua ruimte. 'Met het chroom-6-verhaal moesten we enige tijd een depot-unit op de straat zetten. Het is moeilijk uit te leggen dat wij die verflagen volgens de wet niet zomaar mogen afvoeren en tijdelijk in de unit moeten opslaan. Toen de lagen met chroom-6 waren verwijderd en we gingen gridstralen om de resterende menie te verwijderen, is nog een speciale meeting georganiseerd om de omwonenden gerust te stellen. Van chroom-6 was toen al geen sprake meer.'

'Bewust gekozen voor communicatieve voorman'

De aanvankelijk beoogde opleverdatum kon, door de ontdekking van chroom-6 en het opnieuw inplannen van de werkzaamheden, niet worden gehaald. 'In de zomer van 2018 lagen we stil. We kwamen meteen richting het stormseizoen en hadden veel last van de wind. De steigers stonden volledig in de krimpfolie. Met een aantal stormen, dat met name in Scheveningen hevig was, hebben we besloten om te stoppen. Als de folie een keer scheurt, dan heb je meteen al het straalstof – zonder chroom-6, want dat hadden we op een andere manier verwijderd – over Scheveningen. Bovendien stoort het bewoners in hun slaapruster als er een stukje zeil los wappert. De folie hebben we daarom verwijderd.' De steigers liet SealteQ staan. 'Een extra half jaar huren is goedkoper dan afbreken.'

De werkzaamheden werden tegen de zomer hervat. 'Als we eenmaal gaan spuiten gaat het heel rap. Per laag hebben we ongeveer twee dagen nodig.' De vuurtoren van Vlieland kon in juli worden opgeleverd en uit de steigers. Die van Scheveningen in oktober.

In oktober is de vuurtoren van Scheveningen opgeleverd